

Hom (II)

Sobre l'ús del pronom hom, de què ens ocupàvem ahir; caldria fer encara algunes precisions, tant més que vam afirmar que en alguns casos presenta avantatges sobre les solucions paral·leles.

Quan el verb —del qual hom és subjecte— és pronominal, és a dir, exigeix el reforç d'una partícula pronominal sense valor sintàctic, hom sol ésser, si no insubstituïble, la solució més aconsellable: Hom es queixava amargament. Hom s'adonava del disbarat que havien fet. Hom es complia a retreure aquelles desavinences.

Un avantatge indubtable de l'ús de hom és que permet d'atribuir-li un complement, generalment introduït per un possessiu; En aquells moments hom només pensa en els seus problemes. Hom s'adona dels seus propis defectes.

L'ús de hom també és possible en oracions de veu passiva: Si hom no hi ha estat cridat, val més no anar-hi. I també resulta molt adequat en algunes oracions subordinades: Es una persona en qui hom té molta confiança.

El pronom hom pot usar-se després del verb, especialment en algunes oracions subordinades o bé quan l'oració s'inicia amb un element adverbial: Per què, diran molts, no ha acceptat hom la seva responsabilitat? D'aquell cim estant pot hom admirar un bellíssim panorama. Encara hi veu hom els rastres de l'antiga lluita. Tenint en compte aquests fets, diria hom que no van pas errats.

Cal no oblidar, finalment, el conjunt un hom (o simplement un o una), usat amb un valor impersonal més reduït que hom, com a subjecte d'un verb que expressa una acció amb la qual el parlant se sent poc o molt identificat. De fet, pràcticament, és sempre substituïble per hom, però hom, que té una aplicació més extensa, no es pot substituir per un hom (o per un) sinó en comptades ocasions: Un hom no sap per quin cantó tirar. Davant d'això un hom se'n renta les mans. Un va de bona fe i encara en surt escaldat.

ALBERT JANE